

Sjabloon Individueel aangepast curriculum

Identificatiegegevens van de leerling

- voornaam en naam van de leerling
- geboortedatum
- klas
- leeftijdsverschil met klasgenoten
- schooljaar
- datum IAC-verslag
- type BuO/opleidingsvorm BuSO
- contactgegevens van alle betrokken actoren: school, ouders, leerling, CLB-medewerker, ondersteuner van het ondersteuningsnetwerk, pedagogische begeleider, externen...

1. Beginsituatie bepalen

Timing: bv. september/oktober

Uitgangspunt

De leerling staat centraal. Het hele proces gebeurt in overleg met alle betrokkenen met goede onderlinge afspraken. De communicatie vindt transparant en in alle openheid plaats. We kijken naar positieve aspecten en hebben oog voor beschermende factoren. We kijken ook naar barrières bij het leren en het participeren en hebben oog voor risicofactoren. Wat weten we al over de leerling?

- Wat staat er in het IAC-verslag?
- Welke noden stellen we vast?
- Wat zijn de verwachtingen van de ouders?
- Welk loopbaanperspectief hebben zij voor hun kind?
- Welke relevante gegevens zijn er m.b.t. de thuissituatie?
- Wat wil de leerling?
- Hoe voelt deze leerling zich in de klasgroep?
- Hoe reageert de klasgroep?

- De ontwikkeling in kaart brengen:
 - Leerontwikkeling (Op leeftijd? AVI? ...)
 - Communicatieve ontwikkeling (Taalontwikkeling? Hulp vragen? ...)
 - Werkhouding en taakgedrag (Zelfstandigheid? Inzet? Doorzetting? ...)
 - Cognitief functioneren (Aandacht? Concentratie? Plannen maken? Problemen oplossen? ...)
 - Sociaal-emotionele en gedragsmatige ontwikkeling (Emoties? Zelfbeeld? Temperament?...)
 - Lichamelijke, zintuiglijke en motorische ontwikkeling (Grove motoriek? Fijne motoriek? ...)
 - Sterktes (Krachten? Succesvolle aanpakken? ...)
 - Interesses en talenten (In de school? Buiten de school? ...)
 - Welke andere factoren zijn er relevant?
- Welke doelen zijn reeds bereikt?
 - Voor welke leergebieden/domeinen lijkt het gemeenschappelijk curriculum wel haalbaar (eventueel mits redelijke aanpassingen)?
 - Voor welke leergebieden/domeinen denken we aan een IAC?
- Relevante gegevens verzamelen: verslaggeving, gesprekken en observaties (verwijzen hiernaar is aangeraden), bv. LVS, klaseigen toetsen, observaties, onderzoeken en verslagen van allerlei instanties, gegevens vorige school, gegevens CLB...
- Zorgfocus: stel prioriteiten: welke noden van deze leerling zijn het grootst?

2. Doelenfase

Timing: bv. september/oktober

Uitgangspunt

De leerling staat centraal. Ook de ondersteuningsbehoeften van de leerkracht komen aan bod, alsook de opvoedingsbehoeften van de ouders. Er wordt vertrokken van het gemeenschappelijk curriculum. We selecteren een beperkt aantal doelen. Elk doel moet, zoals voor alle leerlingen, leiden tot zinvolle participatie en maximale ontwikkelkansen. Wat willen we bereiken met deze leerling?

- Welke doelen zijn haalbaar?
- Welke doelen zijn haalbaar mits redelijke aanpassingen?
- Welke zijn de andere doelen waaraan men wil werken i.f.v. het toekomstplan (vervolgonderwijs) van deze leerling?
- Doelen selecteren:
 - Is het doel dat we voorop stellen eindterm gerelateerd?
 - Welke doelen selecteren we om de eindterm te behalen?
 - Benutten we specifieke doelen uit Leer Lokaal die geconcordeerd zijn aan doelen BuO?
 - Wat zijn volgens de leerplandoelen voorgaande stappen?

- Kies een beperkt aantal doelen waar je de komende periode aan wilt werken.
- Selecteer doelen die gericht zijn op zelfstandigheid en maatschappelijk functioneren.
- Doelen formuleren:
 - Formuleer de doelen SMARTI: Specifiek (duidelijk, eenduidig en concreet), Meetbaar (resultaten zijn meetbaar), Aanvaardbaar (naar middelen en mankracht toe, alsook naar niveau), Realistisch (realiseerbaar, haalbaar met deze middelen, kennis, tijd), Tijdsgebonden (tijdsplanning met begin- en einddatum), Inspirerend (ze geven goesting).
- Denk na over hoe en wanneer jullie de geformuleerde doelen gaan evalueren.
- Bepaal de doelen met alle betrokkenen en stuur bij indien nodig.
- Kijk ontwikkelingsgericht, focus op de volgende stap en niet op het eindresultaat. Werk in de zone van de naaste ontwikkeling. Formuleer doelen op korte termijn (om successen te ervaren) en op lange termijn (je mag niet uit het oog verliezen waar je uiteindelijk naartoe werkt m.b.t. zelfstandigheid en maatschappelijk functioneren). Leg zeker de link met de sterktes uit de beginsituatie.

3. Voorbereidingsfase

Timing: bv. september/oktober

Uitgangspunt

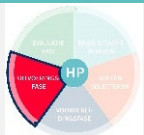
In de voorbereidingsfase bedenken we wat we nodig hebben om ons IAC uit voeren. De doelen zijn aangepast aan de noden van de leerling. De leerling volgt zoveel mogelijk dezelfde lessen en activiteiten als de klasgroep. Deze leerling wordt, net zoals de andere leerlingen, geëvalueerd. We zorgen ervoor dat de leerling maximaal kan participeren in de klas.

- Welke stappen en tussenstappen zetten we om het doel te bereiken?
- Welke onderwijsbehoeften/ondersteuningsbehoeften zijn er bij de verschillende actoren (de leerling, de leerkracht, de ouders, de klasgenoten, de ondersteuner van het ondersteuningsnetwerk)?
- Volgende hulpzinnen kunnen helpen:
 Deze leerling heeft:
 - instructie nodig die ...
 - opdrachten of taken nodig die ...
 - leeractiviteiten of materialen nodig die ...
 - feedback nodig die ...
 - medeleerlingen nodig die ...
 - een leerkracht nodig die ...
 - een ondersteuner nodig die ...
 - ouders nodig die ... (Opgelet voor de formulering!)

Als leerkracht/ondersteuner/ouder heb ik nood aan:

- kennis van ...
 - vaardigheden om ...
 - ondersteuning tijdens ...
 - materialen waarmee ...
 - collega's die ...
 - meer handen in de klas/thuis in de vorm van ...
- Welke zijn de individuele noden van de leerling en welke zijn de noden van de klasgroep?
 - Wat doen de andere leerlingen tijdens de activiteiten?
 - Hoe zal deze leerling (gezien zijn mogelijkheden en beperkingen) participeren aan de activiteiten en daarbij zoveel mogelijk cognitief worden uitgedaagd?
- Maak een duidelijke planning.
 - Wat met lesvrije momenten?
 - Welk aanbod: methodieken, materiaal, groepeeringsvormen, klassenmanagement...?
 - Wanneer sluit de leerling aan bij de activiteiten van de klasgroep? Wanneer lukt dit niet? Wat betekent dit dan voor onze klasorganisatie? Welke aanpassingen zijn dan nodig?
- De taken verdelen: wie neemt wat voor zijn rekening? (klasleerkracht, zorgcoördinator, leerondersteuner...):
 - Wat? Welke redelijke aanpassing is nodig?
 - Wie? Wie neemt dit op?
 - Waar?
 - Wanneer? Frequentie? Tegen wanneer?
 - Hoe?
 - Hoe vullen we ondersteuningsloze momenten in? Wat maakt dat het kan lukken wanneer er geen ondersteuning is?
- Maak afspraken over een transparante registratie (observatiegegevens...) om te gebruiken bij de evaluatie: hoe, wie, wat, waar, wanneer.
- Deze afspraken noteren we:
 - Enkele relevante info.
 - Iedereen weet wat afgesproken is.
 - Iedereen krijgt neerslag.
 - Hulpmiddel bij evalueren en rapporteren.

4. Uitvoeringsfase

Timing: bv. oktober - januari

Uitgangspunt

Het IAC wordt in verbindende samenwerking uitgevoerd.

Evalueer tussendoor, durf bij te sturen en hulp te vragen als dat nodig is (bv. naar het inzetten van specifiek materiaal).

5. Evaluatiefase

Timing: bv. januari

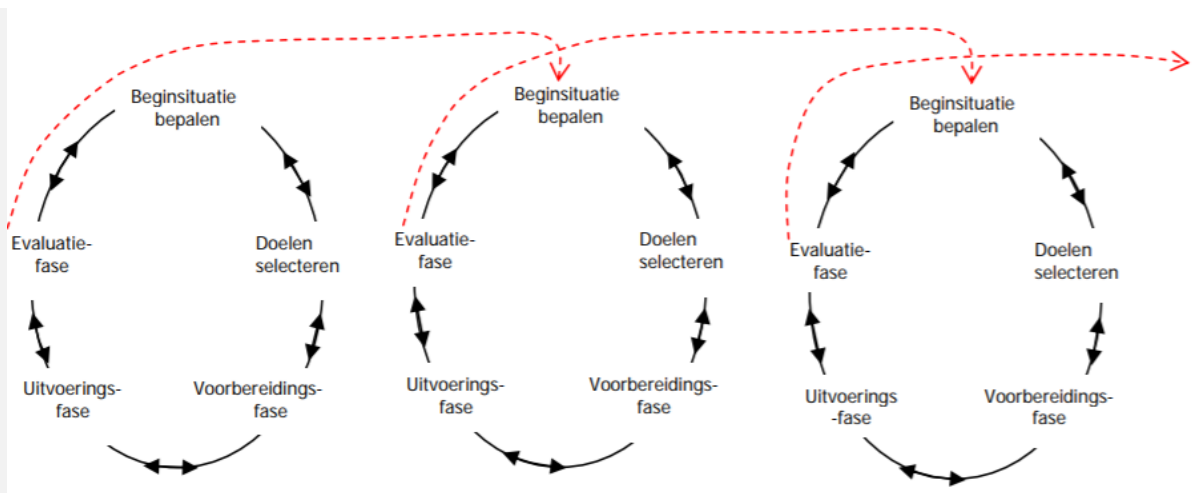
Uitgangspunt

De vooropgestelde doelen staan in deze fase centraal. We gaan regelmatig in overleg met alle partijen, waaronder de leerling zelf en zijn ouders.

- Op een afgesproken moment worden alle doelen en acties in kaart gebracht.
 - Hoe is dit gegaan?
 - Waar hebben we onderweg bijgestuurd en waarom?
 - In welke mate zijn de doelen bereikt?
 - Welk effect zien we?
 - Hoe gaan we deze bereikte doelen borgen?
 - Welke doelen zijn nog niet bereikt?
 - Wat is de oorzaak?
 - Wat moeten we nu bijsturen?
 - Zijn er doelen die we nog niet aangepakt hebben? Waarom?
 - Welke nieuwe doelen selecteren we?
 - Waar lopen we tegenaan?
 - Wat zien we graag anders?
- Blijf breed kijken naar het leren en de ontwikkeling van de leerling.
- Breng systematisch en transparant de vorderingen in kaart.
- Zorg als school voor een duidelijke rapportering naar alle betrokkenen (leerling, ouders, leerkrachten, CLB, ...).
- Evalueer ook het proces dat de school heeft doorlopen.

Herneem indien nodig de cyclus

Uitgangspunt

Het IAC wordt planmatig, systematisch en transparant uitgevoerd.

- Haal uit de evaluatie de nodige informatie om een nieuwe cyclus op te starten.
- Op het einde van het schooljaar wordt zowel het proces als het product geëvalueerd.